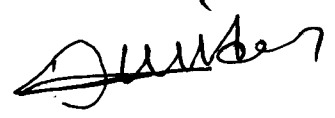

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **İçişleri Bakanı Ali YERLİKAYA** tarafından Anayasanın 98' inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96' ncı ve 99' uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Mahmut DİNDAR

Van Milletvekili

Mera arazilerine ilişkin nizaların uzun yıllar çözümsüz bırakılması, mahkeme süreçlerinin çok geç işletilmesi, ortak kullanıma açık olan meraların rant ve yasak uygulamaları nedeniyle daraltılması, kıtlık ve kuraklık nedeniyle bu alanların daha değerli hale gelmesi bu kapsamdaki kavga ve çatışmaların çoğalmasına yol açmaktadır.

Son bir yıl içerisinde Van'ın Çatak, Başkale, Muradiye, Erciş, Bahcesaray ilçelerinde mera arazi anlaşmazlıkları nedeniyle çıkan silahlı kavgalarda birçok kişi yaşamını yitirmiş birçok kişi de yaralanmıştır. Bu durum Van'a özgü olmayıp hayvancılığın yoğun yapıldığı bölge illerinin genelinde yaşanmaktadır. Yayla yasakları, özel güvenli bölgeler nedeniyle girişe yasaklı bölgelerin artması mera arazilerini daha önemli hale getirmektedir. Bazı bölgelerin yasaklanması mera arazilerinde aşırı otlatma, geri dönüşü olmayacak şekilde tüketime ve ifade edilen kavgalara ve diğer bazı sorunlarına yol açmaktadır. Son bir yıl içerisinde Diyarbakır'ın Silvan ilçesinde 6 kişi, Kars'ın Sarıkamış ilçesinde 2 kişi, Urfa'nın ilçelerinde yüzden fazla kişi, Mardin'de 12 kişi, mera arazisi için çıkan kavgada yaralanmıştır. Sadece Urfa'da mera ve hazine arazilerinin kullanımı için çıkan kavgalarda bir yılda 15 kişinin yaşamını yitirdiği kamuoyuna yansımıştır.

Birçok yerde hayvan sayısı az denilerek geleneksel olarak bir köye ait olan meranın kullanımında sınırlama getirilmiş ve meraların bir kısmı başka yerlerde yaşayan kişilerin kullanımına açılmıştır. Köyde yaşayanların rızası ve onayı alınmadan geleneksel olarak köylüye ait olması gereken mera kullanım alanları kiralanırken öncelikle orada yaşayanların görüşü alınmalıdır. Kiralama süreçlerinde otlatma hakkı ve otlatma kapasitelerinin ihlal edildiği, kiraya verilen kişilerin sözleşmede belirtilen sayının çok üzerinde hayvan getirdiği ve merayı aşırı otlattığı, kira bedelinin köy bütçesine veya köylünün ortak harcamalarına katkı olarak verilmediği ifade edilmektedir. Mera komisyonunun oluşumunda bölgeyi iyi bilen ve geleneksel olarak konu hakkında farkındalığı olan kişilerin seçilmediği, mera yasasında konu hakkında yetkilendirilen kişilerin yereli bilmediği, yerelden görevli olan muhtar ve diğer görevlilerin bazen görevlerini ihmal ve istismar ettiği ifade edilmektedir. Ayrıca siyasi iktidar adına görev yapan bazı kamu görevlilerinin köyler/köylüler arasında siyasi ayrımcılık yaptığı, iktidar partisine az oy çıkan yerlerde halkın aleyhine olabilecek komisyon kararlarını aldırıldığı ifade edilmektedir. Bu yönüyle meraların kiralanması sürecinde kamu yararı ve meraların

korunması öncelik olmaktan çıkmış ranta, siyasi kayırmacılığa ve toplumsal barışı bozan vakalara alan açılmıştır.

Bu bağlamda:

- 1) Türkiye’de toplam mera arazisi alanı ne kadardır? Bunun bölgesel dağılımı nedir?
- 2) Yıllar itibariyle yok olan mera alanı miktarı ne kadardır? Meraların azalmasının önüne geçmek amacıyla hangi tedbirleri alacaksınız?
- 3) Mera kiralama süreçlerinde yaşanan temel sorunlar nelerdir? Mera kiralamada yerelde yaşayan halkın onayı, görüşü ve yararını incelemek amacıyla bir çalışma başlatacak mısınız?
- 4) Mera kiralamasında kiralayanların, kira koşullarını ihlal etmemesi, aşırı otlatmaya yönelmemesi, otlatma hakkını ihlal etmemesi amacıyla alınan tedbirler nelerdir?
- 5) Tüm mera kiralama sözleşmelerinde başka bir il ve ilçeden gelip köyün merasını kiralayan kişi sayısı kaçtır?
- 6) Türkiye’de 2015-2023 mera kavgaları nedeniyle yaralanan, engelli kalan, yaşamını yitiren, tutuklanan ve hüküm giyen kişi sayısı kaçtır?
- 7) Mera kavgalarının nedenlerine dair bakanlığınızın yaptığı bir araştırma mevcut mudur?
- 8) Yayla yasakları ve güvenli bölge ilanlarının meraların yok olmasına etkisi hakkında bakanlığınızın yaptığı bir araştırma mevcut mudur?